

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *H. Gy.*

Cím: *Egy semleges újságíró megfigyelései Pesten....*

Forrás: *Alkotmány*

Bp

(Hely)

1919. III/18

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyszám

HIREK.

Budapest, márc. 17.

Egy semleges újságíró megfigyelései Pesten...

IV.

A magyar forradalom kitörése óta valahányszor a pesti oldalról a budára átsétálok, egy egészen jelentéktelen dolgot figyelek meg, amely azonban amilyen jelentéktelennek látszik, oly jellemző is egyuttal. Sokan a «szabadság» szóval fogják próbálni magyarázni a dolgot, de én, aki a pesti nép psychéjét állandóan tanulmányozom, nem vagyok hajlandó ugyanerre az álláspontra helyezkedni. Vannak népek és emberek, amelyeket csak az írott törvény képes a rend korlátai közé szorítani és ilyenek ismertem meg a pesti népet. Hangsúlyozom a pesti népet, amelyet bűn volna a «magyar» gyűjtőfogalom alá venni. A forradalomig csak a négy dunai hidon tartotta be a pesti nép azt a nyugati államokban bevált rendszert, hogy jobboldalt menni. Ha az Andrássy-uti kőzóról valóságos birkozás után a Lánchidig jutottam, nemcsak a fenséges budai levegőt és a Duna látványosságát élveztem, hanem azt is, hogy tolongás nélkül elsétálhattam a hidra. Az egyik oldalon mentek, a másik oldalon jöttek az emberek. Senkinek még eszébe sem jutott az ellenkezője, pedig négy fillért is megtakaríthatott volna vele. A forradalom utáni második napon vége volt a rendnek, még véletlenül sem tartotta be senki a régi szokást és azóta is össze-vissza járnak az emberek a pesti hidakon. Minek mondjam ezt? Hogy ne kellemetlenkedjek, elnevezem röviden: liberté hongroisenak.

V.

A csehek, románok, szerbek és a jó Ég tudja, még milyen nemzetiségek rendszerint azzal vádolják a magyarokat, hogy türelmetlenek az idegenekkel és a nemzetiségekkel szemben. Mily tévedés és mennyi rágalom van ebben az állításban. Legjobban bizonyíthatnák azt azok a francia és olasz kollégák, akik még most is Magyarországon jártak. Az amerikai újságírók valóságos kampagnet indítottak meg a konferenciának Párisból való áthelyezése érdekében, mert nem részesültek kellő fogadtatásban és a «Daily Mail» szerint azért siettetik a béketárgyalásokat, mert a delegáltak unatkozhatnak Párisban a Ville Mensiereban. Mint Párisért rajongó semleges, mondhatom, hogy sehol a világon nem fogadták volna a delegáltakat szivesebben mint Pesten. Igazolhatja ezt a «Corriere della Sera» trieszti származású munkatársa, Fraccaroli ur. Azon a bizonyos kápolnai vonaton láttam először, amely a pesti újságírókat és minisztereket a földosztás színhelyére vitte. Szándékkal említettem első helyen az újságírókat, mert Pesten ezek képviselik feltétlenül a hatalmat. A vonaton ott volt maga a köztársasági elnök is, de az ő személye eltörpült Signor Fraccarolié mellett, akinek hogylétére két sajtófőnök külön is vigyázott. Az emlékoszlopnál számra tartották fel a legjobb helyet, a lakomán övé volta legszebb falat és midőn a különvonat minden utasa már felszáll, addig nem indult el a hercegi módra terített asztalu különvonat, míg a sajtófőnökök nem győződtek meg, hogy Signor Fraccaroli jól van, hogy el van látva finom egyptomival stb. Szinte irigykedve néztem, mily félelemmel és tisztelettel köszöntik miniszterek, államtitkárok, újságírók a szalonkocsin végig-sétáló trieszti zsidó újságírót... Signor Fracca-

rolit! Mily kár, hogy a Corriere éppen az a száma került el figyelmemet, amelyben Fraccaroli a kápolnai történelmi napról ír...

VI.

Az a híres bretagnei származású tábornok, Franchet d'Esperay azt üzenté annak idején a magyar népnek, hogy csoportosuljon gróf Károlyi Mihály köré, mert csak ő általa remélhet valamit. A magyar nép meg is fogadta ez intő tanácsot, sőt köztársasági elnökké választotta a nemes férfiut, aki Magyarország jogaiért sikra fog szállni a Szajna-parti konferencián. Magyarország jogaiért! Oly szépnek hangzik ez, hogy az ember nem is merne kételkedni abban, hogy ebben az országban, mely valamikor valóságos Kánaánja volt Európának, más is történik, mint ami a jogon alapszik. A keleti népek természetében rejlik, hogy nem szívesen tűrik a kritikát, ha ez lesújtó reájuk. Az igazságért mégis meg kell mondani, hogy a magyar politikusok kétféle mértékkel mérik a jogot. Mással azt, amit követnek és egészen mással azt, amit adnak. Mert csak nem nevezhető az egyforma igazságnak, hogy a népet önrendelkezési jogán követelik a gazdaságilag egységes Magyarországot, amint nem tűrik az egyén önrendelkezési jogát. Szabad nemzet csak ott van, ahol az egyén is szabad, a mai Magyarországon pedig ugyancsak beverik annak a fejét, aki ezt az igazságot hangoz-